

Entrevista a Antonio Franco, director d'"El Periódico"

Periodista fins al final

El diari que dirigeix es disputa amb *La Vanguardia* el primer lloc de vendes a Catalunya. Lluny del conformisme, Antonio Franco analitza per a EL TEMPS els vicis i virtuts de la professió periodística.

Pardoneu la interrupció. Antonio, Rosa Conde al telèfon". Antonio Franco abandona uns moments la conversa que mantenim per atendre la trucada de la portaveu del govern. És definitivament un home influent. I jove; només té 44 anys. Ara és director de diari però "quan sigui gran", diu ell, vol tornar a ser redactor d'esports. Periodista fins al final. ¿Es l'estil americà?

—Jo no diria que sóc un "director americà". El que sí que és veritat és que hi ha dos estils força diferenciats d'exercir una feina de responsabilitat i projecció com dirigir un gran diari.

—¿Quins són aquests estils?

—D'una banda, els senyors que dirigeixen diaris, gent que potser quan feien de redactor o tenien càrrecs intermedis a una redacció feien camí cap a la direcció o cap a l'activitat política, per exemple. I després hi ha els periodistes, els que se senten periodistes i que fan la funció de director de forma transitòria, una funció que podria fer qualsevol altre. L'element clau és si creus que ets un periodista que et trobes de pas dirigint un diari o si creus que estàs fet per a dirigir diaris. Concretament jo no vaig tenir la sensació que podia ser director de diari fins que un dia em van dir si m'hi atrevia.

—Has parlat de les persones que fan de periodistes com una plataforma cap a la política. Però ara n'hi ha que passen a ocupar llocs de responsabilitat dins les pròpies editores.

—Juan Luis Cebrián és un cas paradigmàtic de senyor que ara es demostra que ha estat de pas pel periodisme. Jo no diria, però, que aquest sigui el cas de la gent de la seva mateixa empresa, PRISA. A *El País* hi ha molta gent que té esperit de periodista i que es faran vells fent de periodistes. I a Madrid sobretot hi ha la temptació de passar a gabinets de política, assessories d'imatge, etc.

—¿Per què passa això?

—El periodisme dóna per a viure, però hi ha gent que amb el que dóna el periodisme no en té prou. Hi ha una altra explicació: això dels mitjans de comunicació ens posa molt en contacte amb el poder, hi ha periodistes que veuen a prop el salt de vorera a vorera d'aquest riu. Pensen: "¿Per què he d'estar en aquesta banda quan potser jo sóc més llest i tinc més idees que no pas aquests que es dediquen a la política?". La política no és una temptació econòmica per a un periodista. La temptació és el poder.

Crec que aquest és un dels temes clau de la professió en aquest moment: No hi ha a Espanya una promoció àmplia de periodistes de cinquanta anys, i a mi em costa pensar que aquesta sigui una professió equilibrada fins que les redaccions no tinguin una mitjana d'edat una mica més elevada que l'actual. I ho dic perquè, tot i que Espanya és capdavantera a Europa pel que fa als models de diari, la qualitat mitjana dels treballs que arriben al lector és sovint baixa, i això en un país en què es llegeix molt poc encara és més greu, perquè no guanyarem lectors si no és fet un producte més i necessari per al lector.

—¿Els periodistes de la teva generació esteu cansats? ¿Tu n'estàs?

—Moltes vegades estic molt cansat, però la meua actitud professional no és la d'un home cansat. Em considero un home amb una certa imaginació i miro de ficar cada dia imaginació a la feina; miro de no caure en el primer pecat del periodista, que és la rutina. El que sí que tinc és l'evidència de periodistes amics personals meus o que treballen a prop meu que se senten una mica decebuts, que potser s'havien fet massa il·lusions sobre el que era una situació democràtica ordinària. Molts pensaven que amb democràcia es vendrien més diaris, que el país demanaria més productes culturals, més informació, i els fets han demostrat que això no era així.

A les limitacions del sistema, cal afegir-hi les nostres. No sols els periodistes no tenen un domini suficient de la llengua, sobretot els més grans de quaranta anys i començant per mi mateix, sinó que hi ha periodistes que exerceixen com si fossin venedors de corbates al Corte Inglés o mestres d'una escola d'adults, que compleixen les seves hores, però que no estan en la "tensió" oportuna, tenint en compte que el que tenen entre mans és informació, és opinió, eines de modernització i desenvolupament continu de la societat. Jo diria que aquesta és una situació prou evident d'aquest moment del periodisme. I ho dic sense cap pessimisme perquè em fa l'efecte que els qui vénen al darrere són millors.

—Amb l'última campanya de publicitat televisiva sembla que *El Periódico* vulgui donar una nova imatge. ¿Es així?

—*El Periódico* és un diari de qualitat. I fins ara no ho podíem dir sense que semblés una immodèstia perquè aquí no havien sortit diaris sense qualitat. Però, recentment hem viscut alguna experiència de diaris grocs, que algú ha anomenat populars, i que jo crec que no són ni diaris. Aquí a Catalunya hem tingut en pocs anys *El Día*, *Las Noticias* i últimament *Claro*, tots tres fracassats. Aquí a la redacció quan parlem del que ha estat el diari *Claro* fem conya amb una portada que van fer un dia sobre un home que li havia esclatat el penis. La gent que enganxa quaranta planes amb coses d'aquesta mena fa una cosa que no és un diari. Podríem inventar una paraula nova, un *lámparo*, un *sillito* o un *copito*, però no un diari.

Nosaltres amb la campanya de publicitat hem provat de subratllar que un diari popular pot ser un diari de qualitat.

—Algú ha dit que no es pot entendre la societat catalana sense *La Vanguardia*. ¿*El Periódico*, quin paper fa a Ca-

EL PERIÓDICO

de CATALUNYA

BARCELONA 92

18
octubre

ANCLIX (1986) - Número 2.703 - 60 ptes.

Director: Enriqueta Ariza Vega

Olímpics!

El día de la caída del
Juan Antonio
casero a Barcelona
olímpica

talunya, a banda l'estrictament informatiu?

—Jo diria que no es pot entendre la burgesia tradicional catalana sense *La Vanguardia* i que no es pot entendre aquesta realitat híbrida que és en aquests moments Catalunya i sobretot Barcelona sense *El Periódico*. Sabem que som representatius de com és Barcelona i que som el diari del cinturó industrial, el diari dels treballadors. Més que dir que som progressistes o que tenim un cor de centresquerra, a mi m'agrada dir que som un diari inconformista, preocupat pels nous fenòmens socials i les noves problemàtiques. Des del punt de vista nacional som un diari català sense cap vacil·lació, i em penso que, en aquest sentit, la tasca feta per *El Periódico* com a líder de creació d'opinió al cinturó industrial és important.

—¿El Periódico sempre ha defensat aferrissadament el bilingüisme en la seva línia editorial. ¿Per què?

—A Catalunya la majoria de la gent, tingui el català o el castellà per llengua materna, considera seves totes dues llengües. El país és això, agradi o no, i els drets de la gent respecte a la llengua són molt profunds.

Nosaltres no estem tancats a acceptar que en el futur una de les dues llengües s'imposi a l'altra. El que no som és catastrofistes. Ni abans ni ara no hem pensat que la llengua catalana es morirà. Al contrari, em sembla que la llengua catalana acabarà sent dominant. Absolutament dominant, no falsament dominant com ara, però en el context d'un país en què sempre hi haurà dues llengües i en què caldrà defensar com a eina de vertebració amb l'estat un respecte a la llengua que en un futur serà minoritària, que serà el castellà.

—De totes maneres, el quiosc no respon a aquesta realitat que ara defineix. La gran majoria de les publicacions són en castellà...

—Per a això hi ha diverses explicacions. La majoria de la gent està acostumada a llegir els diaris en castellà. Cal pensar que els mecanismes orals són més fàcils d'assumir que els d'expressió escrita. Un altre motiu pot ser que el primer diari en català que es va fer després de la mort de Franco, el diari *Avui*, no va resultar ser un bon producte. Era un diari carregat de bona voluntat, però no era una bona eina d'informació. Això ha pogut crear un cert distanciament del lector, que en el seu moment podia pensar que l'*Avui* servia per a fer pràctiques de català, però no per a saber exactament

Antonio Franco.

CARMÉ PUERTOLAS

què passa al món. *Avui l'Avui* és ja un producte informatiu correcte, però penso que aquest "pecat original" ha quedat en la psicologia col·lectiva. Jo diria que tindrem públic lector en català quan la gent de les promocions escolars normalitzades tingui quaranta anys. L'excursió que ha de fer Catalunya cap a la normalitat és llarga i sortirà bé, si tenim paciència i no entrem en el joc de l'agressivitat sinó en el de la persistència.

—¿El Periódico té poder per a fer guanyar o perdre unes eleccions a Catalunya?

—Jo diria que no; poder absolut no. Ara bé, hi ha molta gent que té com a eina de comunicació *El Periódico*. Nosaltres tenim la responsabilitat de fer informació política i és molt possible que les persones que ens llegeixen posin la informació que els donem en el seu ordinador mental abans d'emetre el vot. En aquest sentit sí que podem fer guanyar o perdre eleccions, però no d'una manera volguda o conscient. Ara, aquesta és una realitat de tots els mitjans de comunicació. Qui ho negui, fa trampa, i qui ho sobrevalori, també, perquè les xifres reals de difusió dels mitjans escrits a Catalunya ens fan veure que és molt més important la televisió.

—Quan es tracta d'eleccions, *El Periódico* té una certa fama d'apostar per cavall guanyador.

—Estic frontalment en desacord amb aquesta afirmació. *El Periódico* de vegades guanya i de vegades perd. Si més no, jo, privadament, tinc aquesta sensació, però en cap cas no diria que el diari aposta sempre per cavall guanyador.

—*El panorama informatiu català assisteix, aquestes darreres setmanes a una guerra oberta entre El Observador i La Vanguardia. Això no havia passat mai...*

—L'editorial que va fer *El Periódico* expressa el que en penso, perquè precisament aquesta la vaig escriure personalment jo sense discutir-ho ni tan sols amb el consell de redacció. Jo no sóc la Verge Maria ni crec que els mitjans de comunicació siguin el paradís terrenal. Sé que hi ha problemes i conflictes. Ara, em sembla intolerable que un diari faci comentaris sobre un altre diari sense dir el nom de qui parla. Em va molestar profundament que es parlés d'un diari de Barcelona sense dir quin, com va fer Xavier Domingo en el seu article contra *La Vanguardia*. Per mi no hi havia cap dubte que el senyor Xavier Domingo parlava de *La Vanguardia*, però sé perfectament bé que si sortim al carrer i demanem a les primeres cinquanta persones qui és el senyor Xavier Domingo no sabran qui és, i si els preguntem quin és el diari de les quimeres del senyor Domingo tampoc no sabran que és *La Vanguardia*. És molt perillós el joc de fer atacs entre mitjans sense parlar clar. El *fair play* és una de les virtuts de la premsa de Catalunya davant la histèria de la premsa de Madrid. En el món de la premsa ens coneixem tots. Quan hi ha eleccions és molt possible que molta gent pugui endevinar per qui voto, i a mi m'és molt senzill pensar per qui voten els directors dels altres diaris de Barcelona. Fins i tot així, aquí mai no s'ha fet joc brut. La competència s'ha de fer al quiosc i no amb atacs personals. Hem arribat en un moment en què això perilla i m'agradaria que se solucionés.

—¿Hi ha projecte del Grup Zeta per al País Valencià?

—Hem fet un estudi de mercat que ha donat uns resultats bastant potables. Pensem que una de les properes activitats del Grup Zeta podria ser la d'anar al País Valencià. És una zona en què hi ha lectors potencials i en què hi ha periodistes. La decisió es prendrà possiblement a principi d'any, i seria executada després dels Jocs Olímpics.

Eduard Voltas